

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gryfinie
ul. Flisacza 6, 74-100 Gryfino tel. 91 416 38 58, 91 416 23 43

Nr sprawy: HK.9020.1.3.2025

Nr obiektu: HK.9027.3.3

Gryfino, dnia 03 marca 2025 roku

Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o. o.
ul. I Brygady Legionów 8-10, 72-100 Goleniów

DECYZJA nr HK.9020.3.9.2025

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 27 ust. 1 i art. 37 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 416), art. 104 § 1 oraz art. 107 § 1 - § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 572), art. 5 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 07 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757), § 3 ust 3, § 21 ust. 1 pkt. 3, ust. 3, 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie po przeanalizowaniu wyników badań próbek wody z **wodociągu Banie, gm. Banie**, pobranych w dniach:

- 13 stycznia 2025 roku w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbkę ze Stacji Uzdatniania Wody Banie, woda uzdatniona - sprawozdanie z badań nr 30/01/2025 z dnia 20 stycznia 2025 roku – jon amonowy $1,30 \pm 0,34$ mg/l , wykonanych przez Laboratorium Badania wody i ścieków, ul. I Brygady Legionów 8-10, 72-100 Goleniów
- 03 lutego 2025 roku w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbkę ze Stacji Uzdatniania Wody Banie, woda uzdatniona - sprawozdanie z badań nr 195/02/2025 z dnia 10 lutego 2025 roku – jon amonowy $0,55 \pm 0,14$ mg/l , wykonanych przez Laboratorium Badania wody i ścieków, ul. I Brygady Legionów 8-10, 72-100 Goleniów

po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia konsumentów:

orzeka, iż woda z wodociągu **Banie, gm. Banie**, o ponadnormatywnej zawartości jonu amonowego może być **warunkowo dopuszczona do spożycia do dnia 31 marca 2025 roku**, przy czym ustala się, że ponadnormatywna zawartość jonu amonowego nie może przekroczyć poziomu – **0,70 mg/l** oraz **nakazuje administratorowi wodociągu Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o., ul. I Brygady Legionów 8-10, 72-100 Goleniów:**

1. bezzwłocznie podjąć skuteczne działania naprawcze, mające na celu doprowadzenie jakości wody dostarczanej z wodociągu Banie, gm. Banie w zakresie zawartości jonu amonowego do wymagań zawartych załącznika nr 1 C rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia

2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),

2. **po zakończeniu działań naprawczych niezwłocznie przeprowadzić badania jakości wody** z wodociągu publicznego Banie gm. Banie w zakresie: stężenia jonu amonowego, azotynów, azotanów, chlorków i przedstawić niezwłocznie wyniki tych badań Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gryfinie, w celu potwierdzenia skuteczności przeprowadzonych działań naprawczych
3. **bezwzględnie poinformować odbiorców wody o jej warunkowym dopuszczeniu do spożycia do dnia 31 marca 2025 roku,**
4. doprowadzić jakość wody z wodociągu Banie, gm. Banie w zakresie zawartości jonu amonowego do wymagań zawartych w załączniku nr 1C rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), **w terminie od dnia 01 kwietnia 2025 roku.**

UZASADNIENIE

W dniu 13 stycznia 2025 roku w ramach kontroli wewnętrznej została pobrana próbka wody z wodociągu Banie ze Stacji Uzdatniania Wody (próbka wody podawana do sieci wodociągowej).

Przeprowadzona analiza powyższej próbki wody wykazała:

- ponadnormatywną zawartość jonu amonowego, tj. **1,30 ± 0,34 mg/l**, co przedstawiono w sprawozdaniu z badań 30/01/2025 z dnia 20 stycznia 2025 roku.

W dniu 23 stycznia 2025 roku do tut. Inspekcji wpłynęło sprawozdanie z badań nr 30/01/2025 próbki wody z wodociągu Banie, pobranej ze Stacji Uzdatniania Wody oraz pismo od strony znak:

WZ/TOŚ/34/323/2025/MB z dnia 23 stycznia 2025 roku informujące, iż: „ze względu na wykrycie ponadnormatywnej zawartości jonu amonowego w wodzie uzdatnionej, podjęto działania mające na celu jej usunięcie. Przystąpiliśmy do przeglądu instalacji napowietrzającej filtrów ciśnieniowych. Sprawdzony został stan złóż filtracyjnych zbiornikach ciśnieniowych. Sieć wodociągowa oraz filtry na ujęciu zostały przepłukane. Podjęto czynności zwiększające nadzór nad przeglądem urządzeń wodociągowych na ujęciu. Przewiduje się, że podjęte działania spowodują poprawę jakości wody do dnia 20.02.2025 r.”

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie pismem znak: HK.9020.3.9.2025 z dnia 30 stycznia 2025 roku zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego, w przedmiocie, którego stronie, zgodnie z wymaganiem przepisu art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, zapewniono czynny udział w postępowaniu administracyjnym i przed wydaniem decyzji umożliwiono wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona zawiadomienie odebrała w dniu 30 stycznia 2025 roku.

Następnie, w dniu 03 lutego 2025 roku w ramach kontroli wewnętrznej została pobrana próbka wody z wodociągu Banie ze Stacji Uzdatniania Wody (próbka wody podawana do sieci wodociągowej).

Przeprowadzona analiza powyższej próbki wody wykazała:

- ponadnormatywną zawartość jonu amonowego, tj. **0,55 ± 0,14 mg/l**, co przedstawiono w sprawozdaniu z badań 195/02/2025 z dnia 10 lutego 2025 roku.

Zgodnie art. 5 ust 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przedsiębiorstwo wodociągowe ma obowiązek zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody.

W dniu 27 lutego 2025 roku do tut. Inspekcji wpłynęło sprawozdanie z badań nr 195/02/2025 oraz pismo od strony znak: WZ/TOS/103/1062/2025/MB informujące iż: „ze względu na wykrycie ponadnormatywnej zawartości jonu amonowego w wodzie uzdatnionej, podjęto działania mające na celu jej usunięcie. Przystąpiliśmy do przeglądu instalacji napowietrzającej filtra ciśnieniowego. Sprawdzony został stan złoża filtracyjnego w zbiorniku ciśnieniowego. Sieć wodociągowa oraz filtr na ujęciu zostały przepłukane. Podjęto czynności zwiększające nadzór nad przeglądem urządzeń wodociągowych na ujęciu. Ponadto, w dalszym ciągu prowadzone są prace naprawcze, mające na celu usunięcie ponadnormatywnych zawartości jonu amonowego w wodzie: dokonano wymiany złoża filtracyjnego w odmanganiacu, prowadzone są prace konserwacyjne zbiorników wyrównawczych. Przewidywany czas zakończenia prac na ujęciu do dnia 31.03.2025 r.”

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie w oparciu o powyższe sprawozdania z badań stwierdził, że jakość wody z wodociągu publicznego w miejscowości Banie, gm. Banie nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 1 część C rozporządzenia zat. „Parametry wskaźnikowe” Tabela 2. Wymagania organoleptyczne i fizykochemiczne, lp. 2 w zakresie jonu amonowego. W rozporządzeniu ministra Zdrowia z dnia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) maksymalna wartość dopuszczalnego stężenia jonu amonowego została ustalona na poziomie 0,55 mg/l.

Źródłem jonu amonu w ujmowanych wodach mogą być nawozy stosowane w rolnictwie, naturalne i sztuczne, także wykorzystywane w rolnictwie osady ściekowe, a także utwory geologiczne z których czerpana jest woda.

Wartości stężeń jonu amonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nawet gdy wyraźnie przekraczają wartość parametryczną określoną w przywołanych wyżej przepisach prawnych, są wielokrotnie (kilkaset do kilku tysięcy razy) niższe od poziomów mogących wywierać miejscowe działanie drażniące i żrące, w związku z czym nie stwarzają takiego zagrożenia. Oceniając natomiast wpływ zawartego w wodzie jonu amonu na zdrowie ludzi należy zauważyć, że ilości tej substancji przyjmowane wraz z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, mają znikomy udział w ogólnej jego puli powstającej w organizmie w wyniku procesów metabolicznych i nie przyczyniają się znacząco do zwiększenia obciążenia organizmu. Amoniak stanowi stały składnik produktów spożywczych, zarówno naturalnego pochodzenia, jak i stosowany w formie dodatków technologicznych do żywności. Największą zawartością amoniaku charakteryzują się warzywa korzeniowe oraz produkty, w których wytwarzaniu znajdują zastosowanie procesy fermentacji, w tym sery dojrzewające. Zgodnie z danymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), dobowe spożycie amoniaku wraz z żywnością i wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi przypadające na osobę dorosłą wynosi przeciętnie ok. 18 mg/d. Amoniak będąc integralnym i naturalnym składnikiem uczestniczącym w procesach metabolicznych jest wytwarzany w organizmie człowieka w ilościach wielokrotnie przewyższających ilości przyjmowane wraz z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi i z żywnością. Jest on metabolizowany w wątrobie i wydalany z moczem w sposób skutecznie chroniący przed efektem toksycznym. Dobowe spożycie jonu amonu wynikające z jego zwiększonego stężenia w wodzie do picia (maksymalnie kilka mg/d, a łącznie z amoniakiem zawartym w żywności ok. 18 mg/d) stanowi nieznaczną dawkę w stosunku do ilości wytwarzanej endogennie (3000-4000 mg). Nie przyczynia się ona do zwiększenia zagrożenia działaniem toksycznym. WHO na podstawie analizy danych doświadczalnych i klinicznych dotyczących toksycznego działania amoniaku uznała, że ryzyko takiego efektu w przypadku jonu amonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogłoby teoretycznie wystąpić przy jego skrajnie wysokim stężeniu, przekraczającym 200 mg/l.

WHO nie określiła zalecanej maksymalnej wartości stężeń jonu amonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, uznając, że w stężeniach, w których może on występować nie wykazuje właściwości drażniących ani toksycznych. Mimo to obecność jonu amonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w podwyższonym stężeniu jest niepożądana z uwagi na niekorzystny wpływ na proces uzdatniania i dezynfekcji wody oraz jej akceptowalność przez konsumentów.

W dyrektywie Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L Nr 330, str. 32) jon amonu został uwzględniony jako parametr nie mający bezpośredniego znaczenia dla zdrowia (parametry wskaźnikowe – Załącznik I Część C), ale wymagający monitorowania z uwagi na sygnalizowanie wystąpienia nowego zanieczyszczenia wody (wody powierzchniowe), kontrolę skuteczności procesu uzdatniania wody, wpływ na jakość wody w systemie dystrybucji (nityfikacja, jakość mikrobiologiczna wody, biofilm), pośredni wpływ na skuteczność dezynfekcji wody, wpływ na parametry organoleptyczne wody.

Jako wartość parametryczną przyjęto 0,50 mg/l, co pozwalało utrzymać zadowalającą kontrolę nad wymienionymi wyżej zjawiskami niepożądanymi, w tym zapobiec zmianom organoleptycznej jakości wody. Analogiczną wartość przyjęła większość państw członkowskich w swoich przepisach krajowych.

Większość danych dotyczących szkodliwego wpływu amoniaku na zdrowie ludzi dotyczy narażenia drogą wziewną i dotyczy następstw jego miejscowego działania drażniącego i żrącego w przypadku ekspozycji na jego wysokie stężenia w powietrzu. Toksyczne działanie amoniaku bywa obserwowane w rzadkich przypadkach genetycznie uwarunkowanych zaburzeń cyklu mocznikowego (zmniejszenie lub brak aktywności enzymów, katalizujących reakcje wiązania amoniaku w formie mocznika) lub w zaawansowanym stadium niewydolności wątroby i nerek. Brak podstaw do przyjęcia, że jon amonu zawarty w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi może wpływać szkodliwie na stan zdrowia ludzi.

Po rozważeniu stopnia zagrożenia zdrowotnego uznano, iż ze względu na rodzaj przekroczeń norm, możliwe jest warunkowe dopuszczenie wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Banie, gm. Banie ponadnormatywnej zawartość jonu amonowego **do dnia 31 marca 2025 roku**.

W związku z powyższym należało nałożyć na administratora wodociągu Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. ul. I Brygady Legionów 8-10, 72-100 Goleniów obowiązek, dostarczenia z wodociągu Banie, gm. Banie, w terminie od dnia 01 kwietnia 2025 roku wody odpowiadającej w zakresie mętności normom zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Biorąc pod uwagę rodzaj uchybień i co za tym idzie czas niezbędny do ich usunięcia oraz zagrożenie jakie powodują, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie uznał, że wyznaczony termin będzie odpowiedni do podjęcia działań zmierzających do wykonania przedmiotowego obowiązku.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji na podstawie art. 127 § 1 i § 2, i art. 129 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 572) przysługuje stronom odwołanie do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie za pośrednictwem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Równocześnie poucza się stronę o treści art. 127a K.p.a.

zgodnie z którym przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Prawidłowo złożone oświadczenie w tym zakresie jest niewzruszalne – nie jest możliwe jego cofnięcie. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, tj. skutkuje brakiem możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Zgodnie z art. 130 § 4 K.p.a. decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie

mgr inż. Wioletta Rożko

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

1. adresat – drogą elektroniczną
2. aa

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Banie – drogą elektroniczną